

BOLETIN ECLESIASTICO

DEL

ARZOBISPADO DE TOLEDO.

ORACION DE LAS CUARENTA HORAS.

(Conclusion.)

»Ad offertorium Celebrans post benedictionem incensi, prævia genuflexione, incensat oblata; tum genuflexus in suppedaneo cum Diacono in eodem gradu pariter genuflexo iuxta probabiliorem sententiam, ut expeditior in ipsius adiutorium adstare possit, incensat Sacramentum, ut initio Missæ, nec amoveri tunc debet calix è corporalis medio. Incensato deinde altari, et Celebrante eo modo, quo supra in prima thurificatione, incensentur de more Ministri, et omnes de choro, et ipsemet Diaconus cum solitis reverentiis: qui vero incensat populum, se sistat quasi à latere Evangelii, ne terga vertat Sacramento, et more solito illum incenset.

»In reliquis servantur ritus, qui pro celebratione Missæ privatæ in altari expositionis sapienter statuti sunt.

»An Missæ solemnibus tempore in fidelium communione licita sit patenæ suppositio sub mento communicandorum, audiatur Meratus, qui part. 2, tit. 40, n. 54 ait: *Diaconus patenam sub mento communicandorum tenere poterit, experientia enim necessitatem cuiusmodi ritus evidenter probat, præsertim quando magnus est numerus communicandorum.*

»Audiatur etiam S. Rituum Congregatio, quæ hunc ritum in communione

generalì, quæ per dignitates agitur, licitum facit his verbis: *Patenæ suppositio per Sacerdotem cotta indutum in communione generali, quæ per dignitates agitur, licita est. S. R. C. 3 setembris 1661.*

»Ad vespertas Celebrans, et Ministri, traditis in ingressu presbyterii biretis inferioribus Ministris, facta necnon ab omnibus genuflexione utroque genu, ut dictum est in initio Missæ solemnibus, paululum orabunt in eodem plano genuflexi: accedunt deinde ad parata scamna in cornu Epistolæ, ubi recitatis secreto *Pater noster*, et *Ave Maria*, intonatur à Celebrante *Deus in adiutorium* etc., et alia dicuntur prout de more.

»Ad *Magnificat* vero, facta à Celebrante, et Ministris genuflexione utroque genu (prout innuit P. Caval.) in plano ante inferiorem altaris gradum cum profunda reverentia, ascendunt ad altare, ubi facta iterum genuflexione unico genu, altare etiam osculatur Celebrans in medio, deinde retrocedit aliquantulum in cornu fere Evangelii facie versa ad cornu Epistolæ, imponit incensum in thuribulo, illudque benedicit: tum facta cum sacris Ministris genuflexione in altaris medio, ac deinde genuflexus cum ipsis in suppedaneo Sacramentum thurificat, tum ipsum altare, et denique fit incensatio Celebrantis et aliorum more in vespertis solito: qui

vero incensat populum se sistat, prout dictum est in incensatione Missæ solemnibus, et absolvuntur vesperæ.

DE RITU EXPONENDI, ET REPONENDI
SS. SACRAMENTUM.

»In expositione ss. Sacramenti pro initio orationis XL horarum hæc teneri potest methodus; videlicet, hora competenti, et congrua pro populo, dicatur Missa solemnibus votiva de ss. Sacramento etiam in duplicibus maioribus (minime vero in diebus ab instruct. Clem. ut supra exceptis, in quibus dicenda erit Missa de festo, de quo fit officium cum commemoratione ss. Sacramenti sub unica conclusione), vel privata (quæ cum nullo gaudeat privilegio, nequit proinde dici de Sacramento, nisi aliunde iuxta Missalis rubricas liceat) in qua consecratur hostia pro expositione.

»Post sumptionem pretiosi Sanguinis deferatur à Cæremoniario, vel Subdiacono Ostensorium parvo velo coopertum per gradus laterales Epistolæ, et deponatur in eodem cornu Epistolæ prope corporale, amoto velo, quo erat coopertum: deinde accedet cum debitis genuflexionibus Subdiaconus ad sinistram, et Diaconus ad dexteram Celebrantis, apertoque per hunc Ostensorio, et super corporale posito, Celebrans adaptet sacram Hostiam in lunula Ostensorii adiuvante eodem Diacono, qui illud statim claudit, velo etiam cooperit iusta probabiliorem sententiam, et in medio corporalis reverenter collocat (1). Deinde

(1) Gardellinius in commentariis ad Instructionem Clementinam, § XIX, num. 3 et seq. quæstionem utrum ostensorium velatum, an discoopertum super Altare relinqui debeat pendens, momenta à Cavalerio Baruffaldo, et Tetamo pro huiusce veli appositione acriter propugnata refellit, concluditque standum esse Instructioni, quæ de hoc ritu omnino silet. Potissimam laudati scriptores rationem ex Rituali Romano desumunt (tit. de Processione in festo Corporis Christi), quæ infirma prorsus esse evincitur quod in proposita quæstione non agitur de processione, sed de expositione, quæ

terminetur Missa cum debitis genuflexionibus, prout in feria 5 in Cœna Domini.

»Si facienda sit, ut usitatur Romæ, processio, hæc Ecclesiæ limites non excedat, ad instar processions, quæ fit feria 5 in Cœna Domini (Crucifer tamen indutus apparebit superpelliceo); si tamen nequeat intra Ecclesiam processio decenter elongari, tunc extra ipsam, quantum sufficit, eam extendi permittit instruct. Clement.

»Finita idcirco Missa, et ablato per Diaconum velo ab Ostensorio, si cum sacris Ministris sit celebratum, facta necnon ab omnibus genuflexione unico genu, descendet Celebrans cum ipsis Ministris in plano per gradus laterales Epistolæ, et deposita vel retro altare, vel ad credentiam planeta cum manipulo, et assumpto pluviali, depositis quoque à Diacono, et Subdiacono manipulis, reversi ante inferiorem altaris gradum genuflectant utroque genu: ponat deinde Celebrans incensum in duobus thuribulis et ss. Sacramentum thurificet. Deinde porrectum à Diacono in supremo altaris gradu Ostensorium reverenter genuflexus accipiat (post traditum à Diacono Sacramentum ab ipsomet adoratur), mox ad altare ascendat, et conversus ad populum intonetur hymnus *Pange lingua*.

»Peracta processione, et Sacramento per Diaconum in Throno collocato, ad incipit statim ac Diaconus Sacram Eucharistiam in ostensorio reponit, ac proinde decet quam maxime Sacramentum adorationi fidelium discoopertum relinquere. In oratione XL horarum processio instruitur ad pompam, non ex ritu, sicut in festo Corporis Christi evenire solet, atque huius orationis præcipuum obiectum in expositione consistit. Ergo quæ in Rituali pro diversa circumstantia habeatur, ad casum prorsus dissimilem extendi nequeunt, pro quo aliter per Summos Pontifices in Instructione cautum est, ac propterea assertio Auctoris nostri non est admittenda, quæ licet à citatis scriptoribus deprompta Instructionis sensui minime adhæret. (P. M.)

vers. *Genitori, Genitoque* imponat Celebrans incensum in thuribulo, et incenset Sacramentum: immediate vero post ultimam stropham hymni prædicti dicantur Litanie Sanctorum, positæ hic in fine cum suis precibus (in quibus dicendum erit iuxta instruct. Clement. vers. *Dominus vobiscum*, minime vero in repositione, ex eo forsitan, quia tunc datur benedictio cum ss. Sacramento) et statim, facta brevi oratione, recedant.

»Si vero non fiat processio locato post Missam (quod erit quoque servandum, quando extra occasionem Missæ fit expositio) ss. Sacramento in suo Throno, eoque incensato, dictis quoque Litanis Sanctorum cum suis precibus ut supra, facta etiam brevi oratione, recedant.

»In repositione ss. Sacramenti pro fine orationis XL horarum, dicantur denuo Litanie Sanctorum usque ad vers. *Domine exaudi*, ponat deinde Celebrans incensum in thuribulo, et Sacramentum thurificet; deposito deinde per Diaconum Sacramento à Throno, et Celebranti de more porrecto, fiet iusta congruentiam processio. Finitra processione, posito per Diaconum Sacramento super altare, eoque ad vers. *Genitori, Genitoque* incensato, post vers. *Panem de cælo*, sine prævio vers. *Dominum vobiscum*, recitabit Celebrans orationes: postea ad altare solus ascendendo sine Diaconi adminiculo, ss. Sacramentum sumet, et populum benedicet.

»Reposito deinde per Diaconum Sacramento in Tabernaculo, finis datur præcelsæ Divini amoris, et benevolentie in nos plenæ XL horarum solemnitati.

NOTANDA.

Etiamsi expositiones, quæ communiter sub nomine orationis XL horarum fiunt, taliter aliquando nonnulli nuncupari detrectent, satiusque sollemnis expositionis nomine donari concedant: attamen, cum solemnibus expositionibus, quæ pro publica, et gravi causa fiunt, omnia

liturgica iura tribuantur, quæ pro solemniori quadraginta horarum precatione sancita fuere, ideo in hoc etiam casu nihil immutandum de iis, quæ huc usque sunt tradita.

»Si autem, præter ea, quæ hic scripta sunt, aliquid à locorum Ordinariis statutum sit, hoc, non illa serventur.

LITANIE, ET PRECES IN ORATIONE XL HORARUM.

Kyrie eleison.	
Christe eleison.	
Kyrie eleison.	
Christe, audi nos.	
Christe, exaudi nos.	
Pater de cælis Deus, miserere nobis.	
Fili Redemptor mundi Deus, miserere nobis.	
Spiritus sancte Deus, miserere nobis.	
Sancta Trinitas unus Deus, miserere nobis.	
Sancta Maria, ora pro nobis.	
Sancta Dei Genitrix,	ora
Sancta Virgo Virginum,	ora
Sancte Michael,	ora
Sancte Gabriel,	ora
Sancte Raphael,	ora
Omnes Sancti Angeli, et Archangeli,	orate
Omnes Sancti beatorum Spirituum Ordines,	orate
Sancte Ioannes Baptista,	ora
Sancte Ioseph,	ora
Omnes Sancti Patriarchæ, et Prophetæ,	orate
Sancte Petre,	ora
Sancte Paule,	ora
Sancte Andrea,	ora
Sancte Iacobe,	ora
Sancte Ioannes,	ora
Sancte Thoma,	ora
Sancte Iacobe,	ora
Sancte Philippe,	ora
Sancte Bartholomæe,	ora
Sancte Matthæe,	ora
Sancte Simon,	ora
Sancte Thaddæe,	ora
Sancte Mathia,	ora
Sancte Barnaba,	ora
Sancte Luca,	ora
Sancte Marce,	ora
Omnes Sancti Apostoli, et Evangelistæ,	orate
Omnes Sancti Discipuli Domini,	orate
Omnes Sancti Innocentes,	orate
Sancte Stephane,	ora
Sancte Laurenti,	ora
Sancte Vincenti,	ora
Sancti Fabiane, et Sebastiane,	orate
Sancti Ioannes, et Paule,	orate
Sancti Cosma, et Damiane,	orate

Sancti Gervasi, et Protasi,
 Omnes Sancti Martyres,
 Sancte Silvester,
 Sancte Gregori,
 Sancte Ambrosi,
 Sancte Augustini,
 Sancte Hieronyme,
 Sancte Martine.
 Sancte Nicolae.
 Omnes Sancti Pontifices, et Confesores,
 Omnes Sancti Doctores,
 Sancte Antoni,
 Sancte Benedicte,
 Sancte Bernarde,
 Sancte Dominice,
 Sancte Francisce,
 Omnes Sancti Sacerdotes, et Levitæ,
 Omnes Sancti Monachi, et Eremitæ,
 Sancta Maria Magdalena,
 Sancta Agatha,
 Sancta Lucia,
 Sancta Agnes,
 Sancta Cæcilia,
 Sancta Catharina,
 Sancta Anastasia,
 Omnes Sanctæ Virgines, et Viduæ,
 Omnes Sancti, et Sanctæ Dei, intercedite pro
 nobis.

Propitius esto, parce nobis Domine.

Propitius esto, exadi nos Domine.

Ab omni malo, libera nos Domine.

Ab omni peccato,

Ab ira tua,

A flagello terræmotus,

A peste, fame, et bello,

A subitanea, et improvisa morte,

Ab insidiis diaboli,

Ab ira, et odio, et omni mala voluntate,

A spiritu fornicationis,

A fulgure, et tempestate,

A morte perpetua.

Per Mysterium sanctæ Incarnationis tuæ,

Per adventum tuum,

Per Nativitatem tuam,

Per Baptismum, et sanctum Ieiunium

Per Crucem, et Passionem tuam,

Per Mortem, et Sepulturam tuam,

Per Sanctam Resurrectionem tuam,

Per admirabilem Ascensionem tuam,

Per adventum Spiritus Sancti Paracliti,

In die Iudicii,

Peccatores, te rogamus audi nos.

Ut nobis parcas,

Ut nobis indulgeas,

Ut ad veram penitentiam nos perducere dig-
 neris,

Ut Ecclesiam tuam sanctam regere, et conser-
 vare digneris.

orate Ut Domnum Apostolicum, et omnes Ecclesias-
 orate ticos Ordines in sancta religione conservare
 ora digneris, te rogamus
 ora Ut inimicos sanctæ Ecclesiæ humiliare digneris,
 ora te rogamus
 ora Ut Regibus, et Principibus Christianis pacem,
 ora et veram concordiam donare digneris,
 ora te rogamus
 ora Ut cuncto populo Christiano pacem, et unita-
 orate tem largiri digneris, te rogamus
 orate Ut nosmetipsos in tuo sancto servitio conforta-
 ora re, et conservare digneris, te rogamus
 ora Ut mentes nostras ad cælestia desideria erigas.
 ora te rogamus
 ora Ut omnibus benefactoribus nostris sempiterna
 ora bona retribuas, te rogamus
 orate Ut animas nostras, fratrum, propinquorum, et
 orate benefactorum nostrorum ab æterna damna-
 ora tione eripias, te rogamus.
 ora Ut fructus terræ dare, et conservare digneris,
 ora te rogamus
 ora Ut omnibus fidelibus defunctis requiem æternam
 ora donare digneris, te rogamus
 ora Ut nos exaudire digneris, te rogamus
 ora Fili Dei, te rogamus
 orate Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, parce
 nobis Domine.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, exaudi
 nos Domine.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, misero-
 re nobis.

libera Christe, audi nos.

libera Christe, exaudi nos.

libera Kyrie eleison.

libera Christe eleison.

libera Kyrie eleison.

libera Pater noster *secreto*.

libera ꝑ. Et ne nos inducas in tentationem.

libera R̄. Sed libera nos à malo.

libera *Psalmus 69.*

libera Deus in adiutorium meum intende: * Domine
 ad adiuvandum me festina.

libera Confundantur et revercantur, * qui quærunt
 animam meam.

libera Avertantur retrorsum, et erubescant, * qui
 volunt mihi mala.

libera Avertantur statim erubescentes, * qui dicunt
 mihi: Euge, euge.

libera Exultent, et lætentur in te omnes, qui quæ-
 rum te, * et dicant semper: Magnificetur
 Dominus, qui diligunt salutare tuum.

libera Ego vero egenus, et pauper sum: * Deus
 adiuva me.

libera Adiutor meus, et liberator meus es tu: * Do-
 mine, ne moreris.

libera Gloria Patri, etc.

libera ꝑ. Salvos fac servos tuos.

libera R̄. Deus meus sperantes in te.

libera ꝑ. Esto nobis Domine, turris fortitudinis.

- R. A facie inimici.
 V. Nihil proficiat inimicus in nobis.
 R. Et filius iniquitatis non apponat nocere nobis.
 V. Domine, non secundum peccata nostra facias nobis.
 R. Neque secundum iniquitates nostras retribuas nobis.
 V. Oremus pro Pontifice nostro *N.*
 R. Dominus conservet eum, et vivificet eum, et beatum faciat eum in terra, et non tradat eum in animam inimicorum eius.
 V. Oremus pro benefactoribus nostris.
 R. Retribuere dignare, Domine, omnibus nobis bona facientibus propter nomen tuum vitam æternam.
 V. Oremus pro fidelibus defunctis.
 R. Requiem æternam dona eis, Domine, et lux perpetua luceat eis.
 V. Requiescant in pace.
 R. Amen.
 V. Pro fratribus nostris absentibus.
 R. Salvos fac servos tuos, Deus meus, sperantes in te.
 V. Mitte eis, Domine, auxilium de Sancto.
 R. Et de Sion tuere eos.
 V. Domine, exaudi orationem meam.
 R. Et clamor meus ad te veniat.
 V. Dominus vobiscum.
 R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Deus, qui nobis sub Sacramento mirabili Passionis tuæ memoriam reliquisti: tribue, quæsumus, ita nos Corporis, et Sanguinis tui sacra Mysteria venerari, ut Redemptionis tuæ fructum in nobis iugiter sentiamus.

Ab Adventu usque ad Nativitatem Domini.

Deus, qui de Beatæ Mariæ Virginis utero Verbum tuum, Angelo nuntiante, carnem suscipere voluisti: præsta supplicibus tuis, ut qui vere eam Genitricem Dei credimus, eius apud te intercessionibus adiuvemur.

A Nativitate usque ad Purificationem.

Deus, qui salutis æternæ Beatæ Mariæ virginitate fœcunda humano generi præmia præstitisti: tribue quæsumus, ut ipsam pro nobis intercedere sentiamus, per quam meruimus auctorem vitæ suscipere Dominum nostrum Iesum Christum Filium tuum.

A Purificatione usque ad Adventum Domini.

Concede nos famulos tuos, quæsumus, Domine Deus, perpetua mentis, et corporis sanitate gaudere: et gloriosa Beatæ Mariæ semper Virginis intercessione a præsentis liberari tristitia, et æterna perfrui lætitia.

Omnipotens sempiternæ Deus, miserere famulo tuo Pontifici nostro *N.*, et dirige eum se-

cundum tuam clementiam in viam salutis æternæ, ut, te donante, tibi placita cupiat, et tota virtute proficiat.

Deus refugium nostrum, et virtus, adesto piis Ecclesiæ tuæ precibus, auctor ipse pietatis: et præsta, ut quod fideliter petimus, efficaciter consequamur.

Omnipotens sempiternæ Deus, in cuius manu sunt omnium potestates, et omnia iura regnorum, respice in auxilium Christianorum, ut gentes Turcarum, et hæreticorum, quæ in sua feritate, et fraude confidunt, dexteræ tuæ potentia conterantur.

Omnipotens sempiternæ Deus, qui vivorum dominaris simul et mortuorum, omniumque misereris, quos tuos fide, et opere futuros esse prænoscis: te supplices exoramus, ut pro quibus effundere preces decrevimus, quosque vel præsens sæculum adhuc in carne retinet, vel futurum iam exutos corpore suscepit, intercedentibus omnibus Sanctis tuis, pietatis tuæ clementia omnium delictorum suorum veniam consequantur. Per Dominum nostrum Iesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit, et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, etc.

R. Amen.

V. Domine, exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Exaudiat nos omnipotens, et misericors Dominus.

R. Et custodiat nos semper. Amen.

V. Fidelium animæ per misericordiam Dei requiescant in pace.

R. Amen.

VARIA S. R. C. DECRETA AD ORATIONEM XL HORARUM SPECTANTIA.

» An liceat in expositione Sanctissimi Sacramenti lumen aliquod eo artificio collocare à parte postica spheræ ut recta illuceat in ipsam sacratissimam Hostiam, quæ exinde lucida appareat?

» Resp. *Negative et servetur Instructio jussu sa: me: Clementis PP. XI evulgata die 21 Ianuarii 1705 pro expositione Sanctissimi Sacramenti occasione orationis quadraginta horarum § VI. S. Rit. Congr. 31 martii 1821 in una dub. ad 5.*

» In tertia Dominica cuiuslibet mensis ex antiqua consuetudine Cathedralis Pisauræ. in Missa solemnè duæ Hostiæ consecrantur, quarum una in usum Sacrificii, altera pro publica veneratione

in Ostensorio collocatur, confectaue celebratione processionaliter per Ecclesiam gestatur. Cum vero tempore Quadragesimæ, et Adventus supplicatio per Ecclesiam omittatur ex eo quod præfato tempore scannis referta ipsa reperiat pro commoditate populi ad audiendum verbum Dei accurrentis, huiusmodi propositum est: an omissa in casu supplicatione, commemoratio Sanctissimi Sacramenti in Missa solemnè debeat omitti? Resp. *Commemorationem ss. Sacramenti in præfata Missa solemnè faciendam esse, licet accidentaliter omittatur Processio.* S. R. C. 15 maii 1819 in *Pisaurin.* ad 2.

» Cum in Ecclesia s. Ignatii Urbis expositio ss. Eucharistiæ Sacramenti, quæ dicitur quadraginta horarum, singulis fere annis incidat in diem Commemorationis omnium Fidelium defunctorum, et Præses eius Ecclesiæ anceps hæserit, num liceat, durante tali expositione, recitare Officium, et celebrare Missas defunctorum in dicta Ecclesia, humillimis precibus petiit à S. R. C. resolutionem infrascriptorum dubiorum.

» *Primo:* An in Ecclesiis, in quibus expositum manet Sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum Fidelium adorationi in turno perpetuæ orationis, quæ dicitur quadraginta horarum, occurrente die Commemorationis omnium Fidelium defunctorum, liceat recitare Officium defunctorum, et celebrare Missam solemnem, et etiam Missas privatas itidem defunctorum? Resp. *Affirmative.*

» *Secundo:* Et quatenus affirmative, an adhiberi debeant paramenta coloris violacei, potius quam coloris nigri? Resp. *Arbitrio Superioris localis.*

» *Tertio:* An in eodem casu excipiendum sit Altare, in quo habetur expositum Sanctissimum Sacramentum? Resp. *Affirmative.*

» Et ita declaravit S. R. C. 16 sept. 1801. *Romana seu Urbis Ecclesiæ s. Ignatii.*

» An præter consuetas usuque recep-

tas ss. Sacramenti expositiones, extraordinariæ quoque in Ecclesiis exemptis fieri possint absque licentia Ordinarii? Resp. *Negative et servantur Decreta hac super re pluries edita.* S. R. C. 31 martii 1821. *Dubior. ad 4.*

» Quæsitum fuit: An Parochus, et primæ dignitas Ecclesiæ Cathedralis possit indicere Orationem quadraginta horarum, et exponere ss. Eucharistiæ Sacramentum absque licentia Episcopi?

» Et Sac. Congreg. respondit: *Non posse.* Die 4 iunii 1644. *Grossetana.*

» Sacerdos deputatus à Vicario ad conficiendum turnum Orationis quadraginta horarum in Urbe petiit, an feria 6 in Parasceve siit proseguenda huiusmodi Oratio cum expositione Sanctissimi, an vero abstinendum?

» Et S. C. mandavit: *Omnino cessandum à mane feriæ 5 usque ad mane Sabbati Sancti.* Die 12 martii 1661. *Urbis.*

» Quæsitum humiliter fuit à nonnullis Sacerdotibus Civitatis Eugubinae à S. R. C. declarari: An liceat in Ecclesiis, in quibus occasione quadraginta horarum expositum detinetur Augustissimum Sacramentum, celebrare Missas defunctorum, et quid. si ex præscripto Testatorum essent celebrandæ?

» Et S. C. *Congruentius abstinendum,* respondit. Die 27 aprilis 1697. *Eugubina dubii.*

» Cum ex parte Magistri Cæremoniarum Congregationis s. Philippi Neri Patavinæ Civitatis S. R. C. propositum fuerit dubium: An instructio pro oratione quadraginta horarum Romæ iussu Clementis XI edita etiam extra Urbem servari possit, et debeat?

» Respondit: *Prædictam instructionem extra Urbem non obligare, laudandos tamen, qui se illi conformare student, nisi aliud ab Ordinariis Locorum statutum sit.* S. R. C. 12 iulii 1749. *Patavina.*

» Interrogata S. R. C.: An tempore quadraginta horarum in Cathedralibus, vel Collegiatis, debeat semper assistere

aliquis Sacerdos, vel Clericus cum superpelliceo?

»Respondit: *Hoc maxime decere iuxta edictum Em. Vicarii pro Urbe, et Episcopus in hoc quam maxime incumbat.* S. R. C. 10 decemb. 1701. *In Cortonen.*

»Nota. Licet in præcitato decreto nulla fiat mentio de stola, eadem semper adhiberi potest à Sacerdotibus, prout usitatur etiam Romæ, solis Patriarchalibus Ecclesiis exceptis, nec non eo tempore, quo Summus Pontifex Hostiam sacram veneraturus ad aliquam Ecclesiam accedat. *Gardellini ad Instruct. Clement.*

»Dum vesperæ solemniter celebrantur cum expositione ss. Sacramenti, et concione ad populum, ac postea, recitatis precibus, fit ss. Sacramenti reservatio solemnis, quinam color in paramentis sacris est adhibendus pro tali reservatione?

»Resp. *Quatenus Sacerdos, qui vespere paratas celebravit, non recedat ab Altari et assistat tum concioni, tum precibus, reservationem faciendam esse cum paramentis coloris respondentis Officio diei, et velo humerali albi coloris, si illud adhibeatur. Quatenus vero recedat, et reservatio habeatur tamquamunctio omnino separata, et distincta ab Officio vesperarum, utendum esse paramentis coloris albi.* Et ita declaravit, et servari mandavit. S. R. C. 20 septemb. 1806. *Matriten. seu Toletana.*

»Quæres: quonam habitu utendum à Regularibus sive Monachis, sive Mendicantibus sermonem habentibus in Oratione quadraginta horarum?

»Resp. Sicut in ipsa Urbe (Romæ) prout notat sæpe laudatus Gardellini, lex superpellicei non obligat Regulares concionantes in expositionibus, quæ sunt extra occasionem quadraginta horarum, qui in proprio sui Ordinis habitu eo funguntur munere, sic propterea extra Urbem ita poterunt etiam in Oratione quadraginta horarum. Sacerdotes vero ex Clericis Regularibus in concionibus

habendis uti debent superpelliceo, vel etiam stola, prout in more est penes Clerum sæcularem.

»Clemens VIII, ut referunt Cavalieri tom. 4, cap. 7, decr. 50; Lucius Ferraris verbo *Eucharistia* num. 67, et Tetamus in appendice cap. 3, art. 7, sect. 3 per suam Constitutionem anni 1592 *singulis pœnitentibus, et confessis, ac sacra Communione refectis, qui in qualibet Urbis Ecclesia, ubi oratio xl horarum continua, et non interrupta fuerit indicta, devote orando, unam saltem horam perseveraverint, Indulgentiam plenariam concedit: iis vero, qui inibi pias ad Deum preces effuderint breviori tempore semtem annos, et totidem quadragenas de iniunctis, aut alias debitis pœnitentis relaxat.*

»Paulum V ampliasset præfatam plenariam Indulgentiam pro tempore, per quod orare cuilibet fuerit commodum, litteris in forma Brevis 10 maii 1606 testantur Auctores supralaudati.

»Verumtamen, quia quandoque ita comparatæ sunt circumstantiæ, ac tales, tantique momenti possunt concurrere causæ, ut opportunum maxime, et fortasse etiam necessarium videatur Præsulibus de nocte Sacramentum recondi, ac perennem Orationem intercipi, ne propterea populus spirituali illo bono privetur, Benedictus XIV in sua Constitutione *Accepimus* tom. 2, Bullarii n. 5, eandem Indulgentiam plenariam lucrari posse declaravit, etiamsi noctu interrumpatur oratio: prout constat per Epistolam datam ad Episcopum Wormatiensem. En verba: *Porro id necessario requiritur ad consequendas eas Indulgentias, quæ fidelibus conferuntur, qui dum precantur in illis Ecclesiis, ubi divina Mystera spatio continuo quadraginta horarum exposita publice sunt. Etenim id omnino præcipitur in hac Indulgentia concedenda, quæ à quadraginta horis continuis nomen accepit. Equidem veteris disciplinæ severitate remis-*

sa, nunc eadem Indulgentia concedi intelligitur, etiamsi Sacramentum Eucharistiæ per horas quadraginta continuas gravissimis de causis minime proset, modo tamen horis diurnis semper expositum relinquatur.

»Item Benedictus XIV ad fovendam, et excitandam Fidelium religionem, eosque avocandos à pernicioso Bacchanalium ludis, datis litteris ad Episcopos Status Ecclesiastici die 1 januarii 1748 relatis in eius Bullar. tom. 2, pag. 375, Indulgentiam plenariam induisit visitantibus alteram ex iis Ecclesiis, in quibus ea de causa Sacra Eucharistia per triduum publico cultui exponatur in septuagesimæ, aut sexagesimæ, aut quinquagesimæ hebdomadibus, aut tribus omnibus.

»Clemens vero XIII eius successor præfatam Indulgentiam pro Statu Ecclesiastico concessam extendit ad omnes catholici orbis Ecclesias, et lucrari insuper posse induisit nedum in triduo septuagesimæ, sexagesimæ, et quinquagesimæ, verum etiam in sola feria quinta infra hebdomadam sexagesimæ. Iuvat hic integrum referre decretum datum per organum S. Congregationis Indulgentiarum sub 23 iulii 1765.

»Cum alias Benedictus XIV ad frequentes Episcoporum Pontificiæ ditionis quærelas, gravioribus abusibus, qui Bacchanalium tempore irrepserunt, oportuno remedio opportune occurrere concupierit, perspexeritque in aliquibus Ecclesiis salutari consilio institutam esse ss. Eucharistiæ Sacramenti expositionem per tres dies, sive in hebdomada septuagesimæ, sive in altera sexagesimæ, aut quinquagesimæ ante diem Cinerum, ad hoc præcipue, ne fideles tempore tentationis à via Domini recederent, et in prædictis Ecclesiis pie orantes divina impetrent auxilia: universis utriusque sexus Christifidelibus confessis, et sacra Communionem refectis, qui easdem Ecclesias, in quibus Venerabilis expositio sive

in uno, sive in singulis ex prædictis triduis devote visitarent, Indulgentiam plenariam misericorditer concessit, et induisit.

»Hinc Sanctissimus Dominus Noster Clemens Papa XIII sedulo recogitans præfatam Augustissimi Sacramenti expositionem plurimum hisce diebus profuisse, ac deinceps fore profuturam, eandem plenariam Indulgentiam ad quas-cumque catholici orbis Ecclesias ubicumque locorum existentes, ubi Venerabilis expositio sive in hebdomada septuagesimæ, sive sexagesimæ, vel quinquagesimæ, sive in singulis prædictis hebdomadis, per tres dies, atque etiamsi tantummodo in feria 5 infra hebdomadam sexagesimæ peragatur, ex uberi Pontificiæ charitatis fonte benignissime extendit.

»Ne quid præteream: Pius VII speciali rescripto dato 12 maii 1807, benigne concessit, ut Indulgentia plenaria primum à Clemente VIII in exordio institutionis elargita, postmodum vero ab eius successoribus confirmata, et ampliata, applicari in posterum possit per modum suffragii animabus Fidelium Defunctorum: ac insuper declaravit omnia Altaria illius Ecclesiæ, in qua per turnum fit expositio, privilegiata, durante tempore expositionis.»

ANUNCIO.

ADMINISTRACION DIOCESANA DEL ARZOBISPADO DE TOLEDO.

De orden superior, se ha remitido à esta Administracion Diocesana la Guia Ecclesiastica para el año presente, à fin de que se venda à 18 y 14 rs., las primeras en pasta y las segundas en rústica; esta obra se recomienda por sí misma y por constar de datos oficiales sumamente curiosos. Además del Calendario anual, cronologia de los Sumos Pontífices, tribunales y clerecía de la corte, se hace la enumeracion por Diócesis del personal del clero que hay en cada una, con el número de conventos de religiosas, el presupuesto de aquel y estas, añadiendo despues estados generales de todas las clases del clero, que seria difícil enumerar mas estensamente.

En la Secretaria de la Administracion Diocesana estan de venta à los precios indicados.